

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-
методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
«04» 09 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»

напрямок підготовки: 6.010201 – Фізичне виховання

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

2017 - 2018 рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Протокол № <u>13/16/17</u>	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(орієнтація, інше)
« » 20 <u>17</u> р.	

Робоча програма «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни» для студентів за напрямом підготовки 6.010201 – Фізичне виховання, галузь знань 0102 - Фізичне виховання, спорт і здоров'я, 2017. – 16 с.

Розробники:

І.В.Кузора, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка, факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол № 1 від "29" серпня 2017 р.

Завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

 / Л.В.Ясько /

Години відповідають навчальному плану. Структура програми типова.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи

 / О.С. Комоцька /

© І.В. Кузора, 2017 рік

© Університет Грінченка, 2017 рік

ЗМІСТ

	Стр.
1. Пояснювальна записка	4
2. Опис програми навчальної дисципліни	5
3. Тематичний план навчальної дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни	7
5. Навчально-методична карта дисципліни	8
6. Теми семінарських занять	9
7. Самостійна робота студента	10
8. Методи навчання	11
9. Методи контролю	11
10. Розподіл рейтингових балів	12
11. Методичне забезпечення курсу	14
12. Рекомендована література	15

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни» є нормативним документом, який розроблено кафедрою фізичного виховання та педагогіки спорту на основі освітньо – професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальностей денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни», складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета – ознайомити студентів з основами теорії і методики викладання предмета «Захист Вітчизни».

Предметом дисципліни «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни» є вивчення основних цілей, методів, засобів та форм організації навчання, вміння добирати відповідний навчальний матеріал з метою забезпечення високої ефективності навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- основні функції, компоненти та структуру процесу навчання;
- основні методи та засоби навчання;
- зміст бойової підготовки;
- основні види навчальних занять;
- мету та елементи навчального заняття;
- основні функції та різновиди контролю;
- критерії виставлення оцінок;
- методику підготовки до заняття.

- методику проведення групового та практичного заняття.

Вміти:

- визначити цілі навчання та підібрати відповідний навчальний матеріал;
- ефективно добирати методи, засоби та організаційні форми відповідно до цілей навчання;
- написати план-конспект та провести заняття;
- ефективно займатися самоосвітою.

2.Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни»

Найменування показників	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредити</i> Змістові модулі: 4 модулі Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин Тижневих годин: 3 години	Галузь знань: 0102 – Фізичне виховання, спорт і здоров'я Напрямок підготовки: 6.010201 - Фізичне виховання Освітній рівень перший "бакалаврський"	Нормативна Рік підготовки: 3-й Семестр: 5 Контактні години: 120 години, з них лекції: - 20 годин Семінарських заняття: - 36 годин Самостійна робота: - 56 годин Модульний контроль: - 8 години Залік

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	денна форма				
		у тому числі				
		л	с	м.к	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Характеристика процесу навчання, форми організації, військова термінологія, запобіжні заходи проти травматизму на заняттях.						
Тема 1. Історія розвитку дисципліни «Захист Вітчизни»	8	2	4	2	6	
Тема 2. Форми організації навчання та військова термінологія	8	2	4	-	6	
Разом за змістовим модулем 1	16	4	8	2	12	
Змістовий модуль 2. Методика навчання розділів дисципліни «Захист Вітчизни»						
Тема 3. Методика проведення заняття з стройової підготовки та захисту від зброї масового ураження	14	2	4	2	6	
Тема 4. Методика проведення заняття з вогневої та тактичної підготовки	10	2	4		6	
Разом за змістовим модулем 2	24	4	8	2	12	
Змістовий модуль 3. Формування знань на уроках з предмета «Захист Вітчизни» в школі						
Тема 5. Урок предмета «Захист Вітчизни» в школі	14	2	6	2	8	
Тема 6. Основи теоретико - методичних знань на уроках «Захист Вітчизни»	10	2	6		8	
Разом за змістовим модулем 3	24	4	12	2	16	
Змістовий модуль 4. Методика планування навчального матеріалу, організації та контролю знань.						
Тема 7. Планування уроків	14	4	4	2	8	
Тема 8. Методика організації та проведення контролю знань	12	4	4		8	
Разом за змістовим модулем 4	26	8	8	2	16	
Усього годин:	120	20	36	8	56	Залік

4. Програма навчальної дисципліни. Курс III, семестр 5

Змістовий модуль 1.

Характеристика процесу навчання, форми організації, військова термінологія, запобіжні заходи проти травматизму на заняттях.

Тема 1.. Історія розвитку дисципліни «Захист Вітчизни».

Тема 2. Форми організації навчання та військова термінологія.

Змістовий модуль 2.

Методика навчання розділів дисципліни «Захист Вітчизни»

Тема 3. Методика проведення заняття з стройової підготовки та захисту від зброї масового ураження.

Тема 4. Методика планування навчального матеріалу, організації та контролю знань.

Змістовий модуль 3.

Формування знань на уроках з предмета «Захист Вітчизни» в школі

Тема 5. Урок предмета «Захист Вітчизни» в школі

Тема 6. Основи теоретико -методичних знань на уроках «Захист Вітчизни»

Змістовий модуль 4.

Методика планування навчального матеріалу, організації та контролю знань

Тема 7. Планування уроків

Тема 8. Методика організації та проведення контролю знань

5. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і методика викладання дисципліни «Захист Вітчизни»

Разом: 120 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 36 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Семестр-3								
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Збройні Сили України – військове формування держави		Аспекти військової справи від давнини до сучасного етапу		Прикладна військова підготовка		Особливості ведення воєнних дій на сучасному етапі	
Кількість балів за модуль	59		59		59		61	
Лекції	2 б		2 б		2 б		4 б	
Теми лекцій	Т.1 Т. 2		Т.3 Т.4		Т.5 Т.6		Т.7 Т.8	
Семінарські	т1	т2	т3	т4	т5	б	Т7	Т8
Кількість балів	2 б		2б		2 б		2 б	
Теми семінарських занять	т1.	т2.	т3.	т.4.	т.5	т.6	т7.	т8.
Робота на семінарських	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б	1x10=10 б
Самостійна робота	2X5=10		2X5=10		2X5=10		2X5=10	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1x25 =25 б		Модульна контрольна робота 1x25 =25 б		Модульна контрольна робота 1x25=25 б		Модульна контрольна робота x25=25 б	
Підсумковий контроль	ІСПИТ. Разом - 238 балів							

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Історія розвитку дисципліни «Захист Вітчизни»	4	11
2	Форми організації навчання та військова термінологія	4	11
3	Методика проведення заняття з стройової підготовки та захисту від зброї масового ураження	4	11
4	Методика планування навчального матеріалу, організації та контролю знань	4	11
5	Урок предмета «Захист Вітчизни» в школі	8	11
6	Основи теоретико -методичних знань на уроках «Захист Вітчизни»	4	11
7	Планування уроків	4	11
8	Методика організації та проведення контролю знань	4	11
	Разом:	36	88

7. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кіль кість годин	Кіль кість балів
1	Історія розвитку дисципліни «Захист Вітчизни»	6	10
2	Форми організації навчання та військова термінологія	6	
3	Методика проведення заняття з стройової підготовки та захисту від зброї масового ураження	6	10
4	Методика планування навчального матеріалу, організації та контролю знань	6	
5	Урок предмета «Захист Вітчизни» в школі	8	10
6	Основи теоретико -методичних знань на уроках «Захист Вітчизни»	8	
7	Планування уроків	8	10
8	Методика організації та проведення контролю знань	8	
	Разом:	56	40

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.

Комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	10	10
2.	Відвідування семінарських занять, робота на занятті	11	8	88
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	8	40
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Максимальна кількість балів: 238				

Розрахунок: $236:100=2.38$

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Оцінка в балах	Оцінка	Пояснення
90-100	A	Відмінно <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>
82-89	B	Дуже добре <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>
75-81	C	Добре <i>В загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок</i>
69-74	D	Задовільно <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>
60-68	E	Достатньо <i>Виконання задовольняє мінімальні критеріям</i>
35-59	FX	Незадовільно <i>З можливістю повторного складання</i>
1-34	F	Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом</i>

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни

Рекомендована література

Основна:

1. Медвідь А.П., Базарний В.Т., Захаров О.Б. Кадрова політика в ЗС України: визначення, стан, можливі перспективи розвитку // Збірник наукових праць «Вісник воєнної розвідки». – К.: ГУР МО України. – 2010. – № 20. – С. 25-29
2. Бакка Т.В. Досліджуючи гуманітарне право. - К.: Генеза, 2006.
3. Бикова О.В. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – К, 2008. – 223 с.
4. Бойовий статут Сухопутних військ (частина II, батальйон, рота). – К.: Варта, 1996.
5. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.
6. Вибухонебезпечні предмети – Українська педагогіка:
<http://ukped.com/vihovni-zahodi/1752-.html>
7. Герасимів І.М. Захист Вітчизни: підруч. для 10 кл. (рівень стандарту для дівчат). - Тернопіль: «Астон»2011.
8. Гончарук В.Є. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. – Львів: видавництво НУ «Львівська політехніка». – 2004. – 136 с.
9. Гудима А.А. Захист Вітчизни: підруч. для учнів 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «Основи медичних знань»). - Тернопіль: «Астон» 2011.
10. Депутат О.П. Цивільна оборона: навч. посіб. / За заг. ред. П.І. Кашина. – Львів, 2005. – 338 с.
11. Джиргей В.С. Безпека життєдіяльності. – Львів, 1999. – 252 с.
12. Довідник з цивільної оборони / Г.Г. Міговіч. – К.: ЗАТ «Українська технологічна група», 1998. – 526 с.
13. Євдін О.М. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1 «Техногенна та природна небезпека»: посіб. – К.: КІМ, 2007. – 636 с.
14. Захист Вітчизни: підруч. для учнів 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту для хлопців). — Тернопіль: Видавництво «Астон», 2011. — 280 с. http://4book.org/images/shcoolbook_ua/10_zv_g_u.pdf
15. Захист Вітчизни: підруч. для учнів 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для хлопців). - Харків: Сиція, 2012. – 280 с.
16. Захист Вітчизни: Тактична підготовка: навч.-метод. посіб. - Черкаси: ЧОШОПП, 2009.
17. Книга вчителя предмета «Захист Вітчизни». - Х.: Торсінг плюс, 2006.
18. Михайлюк В.О. Цивільна безпека: навч. посіб. – К., 2008. – 158 с.
19. Михайлюк В.О. Цивільний захист: навч. посіб. Ч. 3: Цивільна оборона. – Миколаїв: УДМТУ, 2002. – 155 с.
20. Міненко М.І. Серія плакатів «Захист Вітчизни», «Основи медичних знань», Інформаційно-довідковий куток цивільного захисту».
21. Методичні рекомендації щодо проведення бесід з учнями загальноосвітніх навчальних закладів з питань уникнення враження мінами

і вибухонебезпечними предметами: <http://www.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/2670->

22. Осипенко С.І. Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту: навч. посіб. – К., 2008. – 286 с.
23. Програма дій «Порядок денний на ХХІ сторіччя». – К.: Інтерсфера, 2000. – 359 с.
24. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.
25. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: підруч. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.
26. Стеблюк М.І. Цивільна оборона. - К.: Знання, 2004.
27. Сушло С.Т. Цивільний захист: навч. посіб. / За ред. проф. М.О. Біляковича. – К.: Арістей, 2007. – 386 с.
28. Сухушин М.П. Військово-патріотичне виховання молоді: підручник – К.: Видавничий дім «Слово», 2009.
29. Тамов С.Л. Організаційно-методичні основи військово-прикладної фізичної підготовки допризовної молоді. – К.: ВІПОЛ, 1986.
30. Тихий В.П. Злочини проти суспільної (загальної) безпеки: консп. лекцій. - Харків: Національна юрид. акад. України, 1996. - 69 с. <http://www.twirpx.com/file/1451426/>
31. Фука М.М. Основи медико-санітарної підготовки. - Тернопіль: АСТОН 2006.

Додаткова:

1. Звіт (заключний) про науково-дослідну роботу “Аналіз факторів, що впливають на стан кадрової політики в Збройних Силах України”, шифр “Крок”. – К.: НМЦ КП МО України, 2010. – Ч.І 74 с. – Ч.ІІ 113 с.
2. Система менеджменту у Збройних Силах України: особливості розвитку. Монографія / Під ред. А.П. Медвідя, І.М. Половінкіна. – К.: АГУ ГШ ЗС України, 2010. – 96 с.